

BOBBIE PEERS

VILJAMAS VENTONAS

KRIPTALO PORTALAS

ANTRA KNYGA

baltos lankos

BOBBIE PEERS

VILJAMAS VENTONAS
KRIP TALO
PORTALAS

ANTRA KNŪGA

Iš norvegų kalbos vertė Justė Nepaitė

baltos lankos

Versta iš:
Bobbie Peers, *Kryptportalen*,
H. Aschehoug & Co, Oslas, 2016

Redagavo
Daiva Grikinienė

Maketavo
Eglė Jurkūnaitė

Viršelį adaptavo
Zigmantas Butautis

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose

ISBN 978-9955-23-957-4

Copyright © Bobbie Peers, 2016
Published by agreement with Salomonsson Agency
© Justė Nepaitė, vertimas į lietuvių kalbą, 2017
© Baltų lankų leidyba, 2017

Mokslų istorijos muziejus, Oksfordas

PONTUSAS DIPELIS PRIGLAUDĖ KAKTĄ prie skenerio šalia lifto.

Prieš išeidamas namo jis tenorėjo paskutinį kartą apeiti pastatą. Derėjo būti kaip reikiant atidžiam. Rūsyje saugomas objektas visiškai slaptai buvo atgabentas iš bunkerio Londone ir įkurdintas itin saugioje muziejaus saugykloje.

Virš jo kaktos sumirksėjo žalsvas lazerio spindulys ir lifto durys skimbtelėjusios atsivėrė. Jis įėjo ir durys užsivėrė.

Liftui vėl atsidarius, Pontusas jau buvo giliai po žeme. Jis patraukė tamsiu koridoriumi ir sustojo priešais tvirtas, šarvuotas plieno duris. Visai nepastebėjo būtybės, be garso išnirusios jam už nugaros.

Pontusas priglaudė kaktą prie skenerio.

– Sveiki atvykę, – pasveikino malonus kompiuterinis balsas.

– Ačiū, Belinda, – padėkojo Dipelis.

Tylus *ūžt* ir durys prasivėrė. Pontusas ketino eiti į patalpą, tačiau stabtelėjo. Staiga apėmė jausmas, tarsi būtų ne vienas. Lėtai atsisukęs, pastebėjo besiartinančią būtybę.

– Ne... – sukuždėjo Pontusas ir gindamasis ištiesė rankas. – To negali būti. Tu mirusi...

Jis purtė galvą, ataturstas traukdamasis į tamsią patalpą.

Būtybė pasekė paskui uždarydama už savęs duris.

I SKYRIUS

VILJAMAS DELSĖ.

Jis stovėjo užkulisiuose. Žvilgtelėjo į kiek tolėliau tryptčiojančią susinervinusią moterį su ausinėmis. Ji davė ženklą eiti į sceną. Viljamas girdėjo skambančius plojimus ir žmones, šaukiančius jo vardą.

Net savo beprotiškiausiose fantazijose neįsivaizdavo, kad kada nors atsidurs tokioje situacijoje. Jis, didžiąją gyvenimo dalį praleidęs su svetimu vardu ir gyvenęs įslaptintu adresu. Dabar viskas apsvirtė aukštyn kojom. Staiga kone visi ėmė jį atpažinti, ar bent jau buvo girdėję jo vardą. O šįvakar jį visai šaliai rodys per televiziją. Visiškai neįtikėtina.

– Viljamai Ventonai... Kur prapuolei? – išgirdo jis laidos vedėjo balsą. – Tikriausiai užkulisiuose aptiko vieną kitą kodą, kurį turi iššifruoti.

Publika nusijuokė.

Kažkas ėmė skanduoti:

– Vil-ja-mai... Vilj-ja-mai...

Prisijungė daugiau žmonių ir netrukus šimtai balsų chorą šaukė:

– VIL-JA-MAI... VIL-JA-MAI... VIL-JA-MAI... – jie plojo ir trepsėjo į taktą.

Moteris su ausinėmis jau artinosi prie Viljamo. Neatrodė labai patenkinta. Viljamas giliai įkvėpė ir nėrė pro plyšį uždangoje. Sustojo apakintas ryškios šviesos, girdėjo, kaip publika pratrūko džiūgauti. Jis pamėgino susivokti aplinkoje, tačiau buvo visiškai apakintas ryškios prožektoriaus šviesos.

– Čia! – sušuko laidos vedėjas.

Vos pradėjęs eiti Viljamas koja užsikabino už laido ant grindų ir nuvirto.

Žiūrovai aiktelėjo.

Kažkas ėmė juoktis.

Viljamas išsyk atpažino tą juoką. Vektoras Hansenas. Pagiežingiausias žmogus Norvegijoje, pats save genijumi apsiskelbęs patyręs kodų laužytojas. Jis juokėsi taip smarkiai, kad atrodė, jog kažkas jį dusina.

Viljamas išpainiojo koją iš laido ir pakilo nuo grindų.

– Tikiuosi, esi apsidraudęs, – pašmaikštavo apkūnus laidos vedėjas ir atitapsėjęs prie Viljamo padėjo atsistoti.

Berniukas sutrikęs žvelgė į Ludą Klebertą – tas plačiai šypsojosi blizgindamas neseniai išbalintais dantimis. Viljamas nebuvo matęs Ludo nuo to laiko, kai šis buvo vedėjas Neįmanomo parodoje. Tąsyk Viljamas iššifravo kodą, pakeitusį jo gyvenimą.

Ludas palydėjo berniuką iki sofos. Čia Viljamo bei Vektoro Hanseno žvilgsniai susitiko, juokas kaipmat nutilo.

Vyras ūmai surimtėjo ir primerktomis akimis paniuręs įsi-
stebeilijo į Viljamą.

– Sėskis, – žvaliai paragino Ludas ir Viljamas prisėdo
šalia Vektoro, o šis pasitraukė taip toli, kaip tik įstengė.

Ludas klestelėjo į vedėjo kėdę prie rašomojo stalo. Kurį
laiką sėdėjo jiems šypsodamasis.

Viljamas jautė iš prožektorių palubėje sklindantį kepi-
nantį karštį. Jis pažvelgė į dvi kameras, riedančias grindi-
mis priešais laidos dalyvius. Viena jų buvo nukreipta tiesiai
į jį. Berniukas galėjo matyti save scenos kampe pastatyta-
me ekrane. Jo oda visada buvo šviesi, bet dabar ryškioje
šviesoje jis atrodė kaip reikiant išblyškęs. Tankūs šviesūs
plaukai buvo kone balti.

– Viljamai, koks jausmas... sėdėti šalia vyro, kurį prieš
kelis mėnesius baisiausiai pažeminai?

Viljamas žvilgtelėjo į Vektorą, sėdintį sukryžiuotomis
rankomis bei kojomis ir visa savo povyza demonstruojantį
panieką. Berniukas niekada nesiekė ko nors pažeminti.

– Koks jausmas? – nekantraudamas pakartojo Ludas,
dirsčiodamas į publiką.

– Nežinau, – netvirtai numykė Viljamas. – Nesitikėjau
kodo nulaužti.

– NESĄMONĖS! – sušnypštė Vektoras, kad net seilės
ištiško. – Neabejotinai žinėjai sprendimą. kažkas jį tau
atskleidė!

Viljamas nesumojo, kaip apsiginti, todėl tylėjo.

– Ar tiesa, Viljamai? Žinojai sprendimą? – perklausė Ludas, skeptiškai trindamas smakrą putliu smiliumi. – Gana rimtas kaltinimas.

– Ne... Sprendimo *nežinojau*, – sumikčiojo Viljamas ir dirstelėjo į publiką, kuri įsitempusi sulaikė kvapą. – Nemeluoju. Nieko nežinojau. Tiesiog pavyko.

– Meluoja per visą pilvą, – sušuko Vektoras, pašokęs nuo sofas. – Žiūrėkit, kaip meluoja. Jo vyzdžiai išsiplėtę. Kuo tikriausias ženklas, kad meluoja! – Vektoras šokčiojo priešais Viljamą, mosuodamas ilgu smiliumi jam prieš veidą.

– Gal jis tik susinervinęs? – paklausė Ludas.

– Jis nesinervina. Šis berniukas yra absoliučiai bejausmis, – nesiliovė šaukęs Vektoras.

Ir tik dabar Viljamas pajuto kylantį pyktį. Jis tikėjosi, kad susidurti su Vektoru bus nelengva. Bet kad būtų apkaltintas esąs bejausmis melagis?

Berniukas jautė, kaip stipriai ėmė plakti širdis. Nesileis Ludo provokuojamas.

– Nevalia įsismaginti ir pamiršti, kodėl *iš tiesų* čia susirinkome, – sušuko Ludas, pašokęs nuo kėdės. – Ar pasirengę? – Publika pratrūko karštais plojimais.

– Ar pasiruošęs priimti iššūkį? – paklausė Ludas, pirštu rodydamas tiesiai į Viljamą.

– Aaa, taip... – sumikčiojo berniukas.

Moteris su ausinėmis pristūmė apvalų stalą su ratukais. Ant jo buvo padėtas sidabrinis padėklas su dangčiu. Viljamui buvo smalsu, kas po juo slepiasi. Galėjo būti bet kas. Bet neabejotinai kažkas, susijęs su kodais.

Ludas atsisuko į žiūrovus.

– Pasiruošę? – sušuko ir mostelėjo ranka į šalia scenos įsitaisiusį orkestro perkusininką. Įnirtingas būgnų garsas suvirpino šiltą studijos orą. Publika ir vėl pratrūko džiaugsmu.

– Ar pasiruošę suteikti Vektorui Hansenui dar vieną šansą? – vėl sušuko Ludas.

Publika atsakė garsiu grindis drebinančiu TAAAAIP.

Dramatišku judesiu Ludas suėmė dangtį už ąselės ir kilstelėjo aukštyn. Per televizijos studiją nuvilnijo aiktelėjimas.

Viljamas negalėjo patikėti savo akimis. Ant sidabrinio padėklo buvo kai kas pažįstamo. Dvi kartoninės dėželės dydžio sulig batų dėžėmis. Tačiau ne į jas Viljamas spoksojo, o į nuotrauką ant jų. Joje buvo pavaizduotas pailgas metalinis cilindras, labai panašus į Neįmanomą. Ant cilindro didelėmis raudonomis raidėmis buvo parašyta: *Sudėtingumas*.

– Ar pastebi, į ką jis panašus? – sušuko Ludas, šypsodamasis Viljamui.

Jis pakėlė vieną dėžių, kad ir publika galėtų pamatyti.

– Šie daikčiukai jau rytoj pasieks visas šalis žaislų parduotuves, – paskelbė vedėjas, o per žiūrovus nusirito susižavėjimo šūksnis.

– Bet... – numykė Viljamas.

Jis negalėjo patikėti. Žaislinė Neįmanomo versija. Jie norėjo, kad jiedu su Vektoru Hansenu rungtyniautų sprendami kažką, kas parduodama žaislų parduotuvėje.

Berniukas dirstelėjo į ant sofos plačiai besišypsantį Vektorą Hanseną.

– Norite išvysti du geriausius Norvegijoje, o gal ir *pasaulyje* kodų laužytojus, kovojančius, kas įstengs greičiau iššifruoti Sudėtingumą?

Publika pratrūko entuziastingai šūkčioti.

Ludas Klebertas iškėlė rankas, duodamas žiūrovams ženklą nurimti. Tada atsisuko į Viljamą.

– Ką pasakysi, Viljamai? Pasiruošęs?

– Juk jie netikri, – užprotestavo Viljamas.

– Nuostabu, – pertraukė Ludas. – O ką pasakys Vektoras?

Vektoras Hansenas pasimuistė savo odinėje liemenėje, atmetė į uodegėlę surištus plaukus ir sušuko:

– AŠ PRINOKĘS KAIP OBUOLYS!

– Taisyklės paprastos, – tęsė Ludas. – Laimės tas, kas pirmas iššifruos kodą.

Vektoras linktelėjo moteriai su ausinėmis. Ši atidarė dėžes ir padėjo Sudėtingumus priešais juos. Ludas iškėlė

ranką ir metė žvilgsnį į publiką. Tada atsigrėžė į Viljamą ir Vektorą.

– TRYS... – pradėjo skaičiuoti. – DU... VIENAS!

Jis nuleido ranką ir tuo metu garsiai suskambo varpelis.

Vektoras žaibišku judesiu pasičiupo arčiau gulintį cilindrą.

Viljamas irgi nedelsė. Jis išsyk pajuto, kad Sudėtingumas Neįmanomam kokybe neprilygo. Kai kurios detalės buvo iš plastiko, cilindras daug lengvesnis. Bet tai nereišė, kad jį išspręsti bus juokų darbas.

Jis dirstelėjo į jau įsibėgėjusį Vektorą Hanseną. Ilgi jo pirštai judėjo neįtikėtinu greičiu, sukiodami ir vartydami cilindrą. Vektoras buvo labai įsijautęs – iš jo lūpų kampučio nutįso ilga seilė.

Viljamas užsimerkė ir susikaupė – taip visada darydavo imdamasis kodo. Neturėtų būti labai sunku įveikti Vektorą. Kurį laiką jis tiesiog sėdėjo laukdamas.

Ir pagaliau pajuto.

Tas ypatingas jausmas, visada gimstantis pilve. Maudimas kildavo aukštin, tada imdavo plisti stuburu ir pasiekdavo rankas. Būtent taip nutiko ir šįkart.

Rodos, tarsi viskas aplink išnyko.

Vienintelis, ką jis matė, buvo cilindras rankose. Jis tarsi nušvito, tada ėmė dalytis ir tos skirtingos detalės pakibo ore. Viljamas suvokė, kad tai netikra. Tai tik vaizdinys jo

galvoje, tai jo kūne esantis luridijus padeda suvokti jam reikalingus kodus.

Rankos ėmėsi darbo. Judėjo vis greičiau ir greičiau. Pirštai žaibišku greičiu sukiojo ir vartė skirtingas cilindro detales. Jis dirstelėjo į Vektorą Hanseną, sėdintį ant paties sofos kraštelio ir dirbantį taip įnirtingai, tarsi tai būtų gyvybės ir mirties klausimas.

Staiga Viljamas pajuto, kaip šiluma jo rankose išnyko. Jis ėmė vėsti. Pažvelgė žemyn.

Kažkas ne taip.

Pirštai nekontroliuojamai virpėjo, jis vos įstengė nulaikyti Sudėtingumą, jį supusi šviesa išblėso.

Kažkas labai ne taip.

Akyse aptemo, visą kūną apėmė drebulys. Galiausiai rankos visiškai nustojo dirbusios. Viljamas stengėsi susikaupti, bet atrodė, tarsi nebegalėtų kontroliuoti savo kūno. Rankos buvo tokios sustirusios, kad vos jas jautė.

Cilindras išslydo ir leidosi grindų link tarsi sulėtintame kino kadre. Viljamas persigandęs lydėjo cilindrą akimis, kol šis atsitrenkė į parketą ir pažiuro į dalis. Berniukas sutrikęs spoksojo į visas tas ant grindų, išsibarsčiusias detales.

Sudėtingumas buvo sugadintas.

Viljamas pakėlė akis į publiką. Jis matė, kaip žmonės studijoje sukišę galvas aptarinėjo jį, tačiau girdėjo tik gigantišką širšių lizdą primenantį užesį. Ėmė darytis silpna,

jis susiėmė už galvos. Tada pažvelgė į Vektorą Hanseną, triumfuojamai virš galvos iškėlusį Sudėtingumą.

Jis iššifravo kodą.

Vektoras Hansenas šokinėjo kaip pabaidyta kengūra šūkaliodamas:

– LAIMĖJAU! LAIMĖJAU! ĮVEIKIAU VILJAMĄ VENTONĄ!